

تأثیر حضورگرایی بر بهرهوری آموزشی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های خراسان شمالی

فاطمه علی آبادی: دانشجوی دکتری، گروه مدیریت آموزشی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.

وحید حقیقت دوستی سیار: استادیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد سوادکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، سوادکوه، ایران. (* نویسنده مسئول) haghighehdoosty@gmail.com

کامبیز اسماعیل نیا شیروانی: استادیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.

طیبهه تجربی: گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

چکیده

کلیدواژه‌ها

حضورگرایی،

بهرهوری آموزشی،

اعضای هیئت علمی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۳۰

تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۹/۰۹

زمینه و هدف: حضورگرایی تأثیر مثبتی بر بهرهوری آموزشی اعضای هیئت علمی دارد و می‌تواند به بهمود تجربه یادگیری دانشجویان و ارتقاء کیفیت آموزش در دانشگاه‌ها کمک کند. از این رو هدف مطالعه حاضر، تأثیر حضورگرایی بر بهرهوری آموزشی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های خراسان شمالی بود.

روش کار: روش مورد استفاده در این پژوهش از نوع اکنشافی و براساس دو رویکرد کیفی و کمی انجام شد. جامعه آماری پژوهش حاضر در مرحله کیفی شامل تیم مشارکت کننده، خبرگان علمی و عملی می‌باشد. خبرگان افرادی هستند که حداقل ده سال سابقه اجرایی داشته و در این زمینه دارای تأثیفات علمی در قالب کتاب و مقاله هستند. بر این اساس در این مطالعه از دیدگاه نفر از استفاده شده است. در بخش دوم از مطالعه حاضر از روش دلفی فازی استفاده شده است. جامعه آماری و پاسخ‌دهندگان بخش کمی با توزیع پرسشنامه محقق ساخته و در نهایت نیل به اعتبارسنجی مدل، از نظرات اعضای هیئت علمی دانشگاه استفاده شد که تعداد براورده شده آنها، حدوداً ۴۰۰ نفر می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل داده‌های مطالعه از مدل معادلات ساختاری با کاربرد نرم افزارهای Lisrel 8 و Spss18 استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد حضورگرایی بر بهرهوری آموزشی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های خراسان شمالی تأثیر معناداری دارد به طوری که سنجش برنامه‌های درسی و راهنمایی و ارتباط با دانشجویان دارای بیشترین ارتباط با مولفه بهرهوری آموزشی دارد و تفکر انتقادی و تفکر خلاق، برگزاری کارگاه‌های آموزشی دارای کمترین ارتباط با مولفه بهرهوری آموزشی هستند.

نتیجه‌گیری: در نهایت، حضورگرایی اعضا هیئت علمی دانشگاه‌ها تأثیرات مثبت و منفی قابل توجهی بر بهرهوری آموزشی دارد. از یک سو، ارتباط مستقیم با دانشجویان و همکاران می‌تواند به بهمود تجربه کیفیت تدریس و افزایش انگیزه و همکاری منجر شود. از سوی دیگر، فشار ناشی از لزوم حضور مددام ممکن است به خستگی و کاهش بهرهوری بیانجامد. بنابراین، دستیابی به یک تعادل مناسب بین حضور فیزیکی و مدیریت وظایف می‌تواند کلید ارتقاء بهرهوری آموزشی در دانشگاه‌ها باشد.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Aliabadi F, Haghighehdoost S, Sayyar V, Ismail Nia Shirvani K, Tajari T. The Effect of Attendance on the Educational Productivity of Faculty Members of North Khorasan Universities. Razi J Med Sci. 2024(29 Nov);31:88.

Copyright: ©2024 The Author(s); Published by Iran University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the CC BY-NC-SA 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.en>).

* انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 4.0 صورت گرفته است.

Original Article

The Effect of Attendance on the Educational Productivity of Faculty Members of North Khorasan Universities

Fatemeh Aliabadi: PhD Student of Department of Educational Management, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran.

✉ Vahid Haghigat Doosti Sayyar: Assistant Professor, Department of Educational Management, Savadkoo Branch, Islamic Azad University, Savadkoo, Iran. (*Corresponding author) haghigatdoosty@gmail.com

Kambiz Ismail Nia Shirvani: Assistant Professor, Department of Educational Management, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran

Tayebeh Tajari : Department of Educational Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran.

Abstract

Background & Aims: Attendance of faculty members refers to the amount and quality of their participation in educational, research and social activities of the university. This component not only affects the members themselves, but also directly affects the quality of teaching and research, as well as the students' learning experience. The active presence of faculty members includes participation in classes, research meetings, seminars and social activities of the university. This presence helps faculty members to be up to date and to exchange opinions and experiences with each other. Also, these interactions can lead to the improvement of the quality of teaching and research, because faculty members provide a better learning environment for students by sharing their knowledge and experiences. Therefore, the aim of the present study was the effect of attendance on the educational productivity of faculty members of North Khorasan universities.

Methods: The method used in this research was exploratory based on two qualitative and quantitative approaches. In the first part of this study, a qualitative research method was used. The sampling used in this analysis is purposive sampling. The statistical population of the current research in the qualitative phase includes the participating team, scientific and practical experts. Experts are people who have at least ten years of executive experience and have scientific publications in the form of books and articles in this field. Based on this, 15 people's point of view has been used in this study. In the second part of this study, fuzzy Delphi method is used. The statistical population and the respondents are faculty members of North Khorasan universities who are experts in the discussed field. In the third part of this study, structural equation model method is used. The statistical community and the respondents in this section were made by distributing the researcher's questionnaire and finally reaching the validation of the model, the opinions of the faculty members of the university were used, the estimated number of which is about 400 people. The methods of collecting information in this research are divided into two categories: library and field. Regarding the collection of information related to the literature of the subject and the background of the research, library methods have been used, and field methods have been used to collect information to confirm or reject the research hypotheses. In this research, interviews were used to collect research data. In the quantitative part of this research, 2 questionnaires were used to collect research data. One standard questionnaire is related to the screening of indicators and fuzzy Delphi technique, and the other questionnaire is researcher-made and based on the indicators obtained in the first part of the research. To analyze the data of the study, the structural equation model was used using Spss18 and Lisrel 8 software.

Results: The results showed that attendance has a significant effect on the educational productivity of faculty members of North Khorasan universities, so that the assessment of curricula and guidance and communication with students has the most relationship with the component of educational productivity, and critical thinking and creative thinking, holding educational workshops have the least. They are related to the educational productivity

Keywords

Attendance,
Educational Efficiency,
Faculty Members

Received: 20/08/2024

Published: 29/11/2024

component. Due to the fact that the significance level of the factor loadings is less than 0.05, it is clear that all the observed variables, except items 2, 4, 5, 9, 12, 13, 14, significantly explain their respective hidden variables. The closer the value of the standard estimate is to one, the more important and stronger the relationship is. The results of the confirmatory factor analysis for the educational productivity component with 14 questions indicate that the considered questions, except items 2, 4, 5, 9, 12, 13, 14, are related to this component at a suitable level and can improve this component. Measure properly. And question 7 (curriculum assessment) and question 8 (guidance and communication with students) has the most relationship with the educational productivity component, and question 6 (critical thinking and creative thinking), question 10 (holding educational workshops) has the least relationship with the productivity component. They are educational.

Conclusion: Finally, the attendance of university faculty members has significant positive and negative effects on educational productivity. On the one hand, direct communication with students and colleagues can improve teaching quality and increase motivation and cooperation. On the other hand, the pressure caused by the necessity of continuous presence may lead to fatigue and reduced productivity. Therefore, achieving a proper balance between physical presence and task management can be the key to improving educational productivity in universities. First, the continuous presence of faculty members in the university allows them to communicate directly with students and better understand their needs and challenges. This close relationship can lead to improving the quality of teaching and improving the learning process. Secondly, the presence of faculty members in the university helps to facilitate interdisciplinary collaborations and participation in research projects. Face-to-face interactions with colleagues can generate new ideas and new initiatives that lead to scientific and educational advancements. Also, the academic environment can informally provide a space for exchanging ideas and learning from each other. This type of interaction helps to increase the motivation and spirit of cooperation between faculty members and can have a positive effect on the quality of education and research. On the other hand. For example, it may put more pressure on faculty members to be available all the time, which can lead to burnout and reduced productivity. Therefore, the effect of attendance on educational productivity is somehow dependent on the balance between physical presence and time management and duties of faculty members.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Aliabadi F, Haghigat Doosti Sayyar V, Ismail Nia Shirvani K, Tajari T. The Effect of Attendance on the Educational Productivity of Faculty Members of North Khorasan Universities. Razi J Med Sci. 2024(29 Nov);31:88.

Copyright: ©2024 The Author(s); Published by Iran University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the CC BY-NC-SA 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.en>).

*This work is published under CC BY-NC-SA 4.0 licence.

مختلفی قابل بررسی است (۸). نخستین جنبه، ارتباط مستقیم حضورگرایی با تعاملات آموزشی است. اعضای هیئت علمی که به طور فعال در کلاس‌ها و جلسات آموزشی شرکت می‌کنند، می‌توانند تجربیات و دانش خود را به دانشجویان منتقل کنند (۹). این تعاملات باعث می‌شود که دانشجویان احساس کنند بیشتر مورد توجه و حمایت قرار دارند، که این امر می‌تواند انگیزه و علاقه آن‌ها را به یادگیری افزایش دهد (۱۰). دومین جنبه، افزایش کیفیت تدریس است. حضور فعال اعضای هیئت علمی در محیط‌های آموزشی، آن‌ها را به بهبود روش‌های تدریس و ارتقای محتوای درسی ترغیب می‌کند. این فعالیت‌ها می‌توانند شامل بازنگری در روش‌های تدریس، استفاده از تکنیک‌های نوین آموزشی و انطباق محتوای درسی با نیازهای دانشجویان باشد. این نوع بهبود در تدریس به افزایش بهره‌وری آموزشی منجر می‌شود. سومین جنبه، تأثیر بر روحیه و انگیزه اعضای هیئت علمی است (۱۱). اعضای هیئت علمی که در فعالیت‌های دانشگاهی و پژوهشی مشارکت بیشتری دارند، معمولاً احساس رضایت‌بیشتری از کار خود دارند (۱۲). این رضایت می‌تواند به بهبود کیفیت تدریس و پژوهش آن‌ها منجر شود، زیرا انگیزه بالاتر به تمایل بیشتر برای نوآوری و بهبود در کارها کمک می‌کند (۱۳). علاوه بر این، حضورگرایی می‌تواند به ایجاد روابط مؤثرتر بین اعضای هیئت علمی و دانشجویان منجر شود. این روابط نزدیک‌تر می‌تواند به ایجاد یک محیط یادگیری حمایت‌گر و مثبت منجر شود که در آن دانشجویان احساس راحتی بیشتری در بیان نظرات و سوالات خود داشته باشند (۱۴). در نهایت، حضور فعال اعضای هیئت علمی می‌تواند به افزایش اعتبار دانشگاه و جذب دانشجویان بیشتر منجر شود (۱۵). این اعتبار نه تنها از کیفیت تدریس و پژوهش ناشی می‌شود، بلکه از حس تعامل و حمایت که اعضای هیئت علمی ایجاد می‌کنند نیز نشأت می‌گیرد (۱۶). به طور کلی، حضورگرایی تأثیر مثبتی بر بهره‌وری آموزشی اعضای هیئت علمی دارد و می‌تواند به بهبود تجربه یادگیری دانشجویان و ارتقاء کیفیت آموزش در دانشگاه‌ها کمک کند. از این رو هدف مطالعه حاضر، تأثیر حضورگرایی بر بهره‌وری آموزشی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های خراسان شمالی بود.

مقدمه

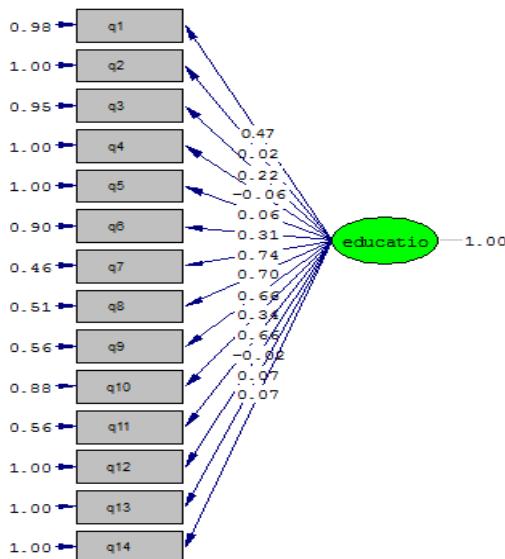
حضورگرایی اعضای هیئت علمی به میزان و کیفیت مشارکت آن‌ها در فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و اجتماعی دانشگاه اشاره دارد (۱). این مؤلفه نه تنها بر خود اعضا تأثیر می‌گذارد، بلکه به طور مستقیم بر کیفیت آموزش و پژوهش و همچنین تجربه یادگیری دانشجویان تأثیرگذار است (۲). حضور فعال اعضای هیئت علمی شامل شرکت در کلاس‌ها، جلسات پژوهشی، سمینارها و فعالیت‌های اجتماعی دانشگاه می‌شود (۳). این حضور به اعضا هیئت علمی کمک می‌کند تا به روز باشند و به تبادل نظر و تجربیات با یکدیگر بپردازند. همچنین، این تعاملات می‌تواند به بهبود کیفیت تدریس و پژوهش منجر شود، چرا که اعضای هیئت علمی با به استراک گذاشتن دانش و تجربیات خود، زمینه یادگیری بهتری را برای دانشجویان فراهم می‌آورند (۴). علاوه بر این، حضورگرایی به ایجاد روابط مؤثرتر با دانشجویان کمک می‌کند. زمانی که اعضای هیئت علمی در محیط‌های آموزشی به طور فعال شرکت می‌کنند، دانشجویان احساس حمایت بیشتری می‌کنند و احتمالاً ارتباطات مثبت‌تری با آن‌ها برقرار می‌شود (۵). این روابط می‌تواند به افزایش انگیزه و مشارکت دانشجویان در فرآیند یادگیری منجر شود. نکته دیگری که باید در نظر گرفت، تأثیر حضورگرایی بر روحیه و انگیزه خود اعضای هیئت علمی است. اعضا ای که در فعالیت‌ها و برنامه‌های دانشگاهی بیشتر مشارکت دارند، معمولاً احساس رضایت و ارتباط بیشتری با دانشگاه خود دارند (۶). این امر می‌تواند به افزایش تعهد و انگیزه برای ارتقاء کیفیت کار آن‌ها منجر شود. در نهایت، حضورگرایی اعضای هیئت علمی می‌تواند به افزایش اعتبار دانشگاه و جذب دانشجویان بیشتر کمک کند. دانشگاه‌هایی که اعضای هیئت علمی آن‌ها فعال و متعهد شناخته می‌شوند و این اعتبار می‌تواند به تأثیر مثبت در جذب دانشجویان جدید منجر شود. در مجموع، حضورگرایی نه تنها به بهبود عملکرد فردی اعضای هیئت علمی کمک می‌کند، بلکه به تقویت کیفیت کلی آموزش و پژوهش در دانشگاه‌ها نیز می‌انجامد (۷).

حضورگرایی اعضای هیئت علمی تأثیر قابل توجهی بر بهره‌وری آموزشی آن‌ها دارد. این تأثیر از جنبه‌های

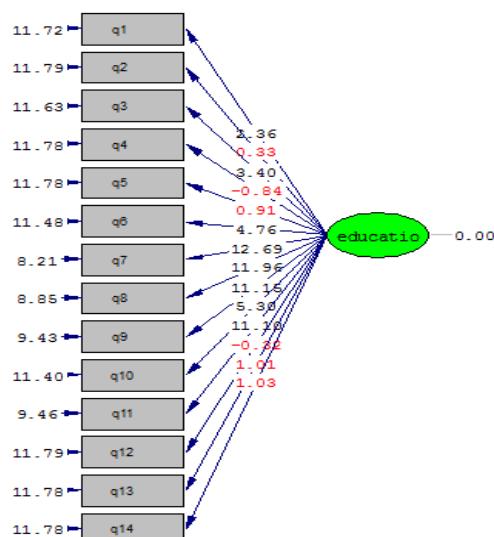
و تحلیل داده‌های مطالعه از مدل معادلات ساختاری با کاربرد نرم افزارهای Spss18 و Lisrel 8 استفاده شد.

یافته‌ها

مدل طراحی شده برای مولفه بهرهوری آموزشی با استفاده از ۱۴ گویه اندازه گیری و تبیین می‌شود. در نمودار ۱ و ۲ تحلیل عاملی تأییدی مولفه بهرهوری آموزشی با ضریب استاندارد

نمودار ۱- تحلیل عاملی تأییدی مولفه بهرهوری آموزشی با ضریب استاندارد

نمودار ۲- تحلیل عاملی تأییدی مولفه بهرهوری آموزشی با سطح معنی داری

روش کار

روش مورد استفاده در این پژوهش از نوع اکتشافی و براساس دو رویکرد کیفی و کمی انجام شد. این مقاله زیر نظر کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری و با کد اخلاق به شناسه IR.IAU.SARI.REC.1403.352 بخش اول از این مطالعه از روش تحقیق کیفی استفاده شده است. نمونه‌گیری مورد استفاده در این تحلیل، نمونه‌گیری هدفمند می‌باشد جامعه آماری پژوهش حاضر در مرحله کیفی شامل تیم مشارکت کننده، خبرگان علمی و عملی می‌باشد. خبرگان افرادی هستند که حداقل ده سال سابقه اجرایی داشته و در این زمینه دارای تألیفات علمی در قالب کتاب و مقاله هستند. این اساس در این مطالعه حاضر از روش اسکالین شده است. در بخش دوم از مطالعه حاضر از روش دلفی فازی استفاده شده است. جامعه آماری و پاسخ‌دهندگان اعضا هستند که در زمینه مورد بحث صاحب نظر می‌باشند. در بخش سوم از مطالعه حاضر از روش مدل معادلات ساختاری استفاده شده است. جامعه آماری و پاسخ‌دهندگان در این بخش با توزیع پرسشنامه محقق ساخته و در نهایت نیل به اعتبار سنجی مدل، از نظرات اعضا هیئت علمی دانشگاه استفاده شد که تعداد برآورده شده آنها، حدوداً ۴۰۰ نفر می‌باشد. روش‌های گردآوری اطلاعات در این پژوهش به دو دسته کتابخانه‌ای و میدانی تقسیم می‌شود. در خصوص جمع آوری اطلاعات مربوط به ادبیات موضوع و پیشینه پژوهش از روش‌های کتابخانه‌ای و جهت گردآوری اطلاعات برای تایید یا رد فرضیه‌های پژوهش از روش میدانی استفاده شده است. در این پژوهش برای گردآوری داده‌های پژوهش از مصاحبه استفاده شده است. در بخش کمی این پژوهش برای گردآوری داده‌های پژوهش از ۲ عدد پرسشنامه استفاده گردیده است. یک پرسشنامه استاندارد و مربوط به بخش غر بالگری شاخص‌ها و تکنیک دلفی فازی بوده و پرسشنامه دیگر محقق ساخته و براساس شاخص‌های نتیجه شده در بخش اول پژوهش می‌باشد. برای تجزیه

رابطه است. نتایج تحلیل عاملی تأییدی برای مولفه بهره‌وری آموزشی با ۱۴ سوال بیانگر این است که سوالات در نظر گرفته شد به غیر از گویه‌های ۲، ۴، ۵، ۹، ۱۲، ۱۳، ۱۴ در سطح مناسبی با این مولفه ارتباط دارند و می‌توانند این مولفه را بطور مناسبی اندازه گیری کنند. و سوال ۷ (ستنجش برنامه‌های درسی) و سوال ۸ (راهنمایی و ارتباط با دانشجویان) دارای بیشترین ارتباط با مولفه بهره‌وری آموزشی دارد و سوال ۶ (تفکر

آموزشی با ضریب استاندارد و تحلیل عاملی تأییدی مولفه بهره‌وری آموزشی با سطح معنی داری نشان داده شده است.

شاخص‌های برازش تطبیقی مدل تدوین شده نشان دهنده پذیرش مدل است. بارهای عاملی نشان دهنده میزان تأثیر متغیر مشاهده شده در تبیین و اندازه گیری متغیرهای پنهان مربوط به خود می‌باشد. برای تأیید بار عاملی به سطح معناداری توجه می‌شود. اگر سطح

جدول ۱- بارهای عاملی مدل مولفه بهره‌وری آموزشی

	نتیجه	سطح معناداری	تخمین استاندارد	مقدار t	مسیر	
تأیید	**	۲/۳۶	۰/۴۷	بهره‌وری آموزشی	-->	Q1
عدم تأیید	**	۰/۳۳	۰/۰۲	بهره‌وری آموزشی	-->	Q2
تأیید	**	۳/۴۰	۰/۳۳	بهره‌وری آموزشی	-->	Q3
عدم تأیید	**	-۰/۸۴	۰/۰۶	بهره‌وری آموزشی	-->	Q4
عدم تأیید	**	۰/۹۱	۰/۰۶	بهره‌وری آموزشی	-->	Q5
تأیید	**	۴/۷۶	۰/۳۱	بهره‌وری آموزشی	-->	Q6
تأیید	**	۱۲/۶۹	۰/۷۴	بهره‌وری آموزشی	-->	Q7
تأیید	**	۱۱/۶۲	۰/۷۰	بهره‌وری آموزشی	-->	Q8
تأیید	**	۱۱/۱۵	۰/۶۶	بهره‌وری آموزشی	-->	Q9
تأیید	**	۵/۳۰	۰/۳۴	بهره‌وری آموزشی	-->	Q10
تأیید	**	۱۱/۱۰	۰/۶۶	بهره‌وری آموزشی	-->	Q11
عدم تأیید	**	-۰/۳۲	-۰/۰۲	بهره‌وری آموزشی	-->	Q12
عدم تأیید	**	۱/۰۱	۰/۰۷	بهره‌وری آموزشی	-->	Q12
عدم تأیید	**	۱/۰۳	۰/۰۷	بهره‌وری آموزشی	-->	Q12
		P < 0.05*		P < 0.01 **		

انتقادی و تفکر خلاق)، سوال ۱۰ (برگزاری کارگاه‌های آموزشی) دارای کمترین ارتباط با مولفه بهره‌وری آموزشی هستند.

بحث

نتایج نشان داد حضور گرایی می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر بهره‌وری آموزشی اعضاً هیئت علمی دانشگاه‌ها داشته باشد. این نتیجه با نتایج تحقیقات لالوانی (Lalwani) و همکاران (۲۰۱۹) (۱۳) و جیمز آلارد (Allard) و همکاران (۲۰۲۰) (۷) همسو بود. اولاً، حضور مستمر اعضای هیئت علمی در دانشگاه به آن‌ها این امکان را می‌دهد که به صورت مستقیم با دانشجویان در ارتباط باشند و نیازها و چالش‌های آن‌ها را بهتر درک کنند. این ارتباط نزدیک می‌تواند منجر به ارتقاء کیفیت

معناداری از ۰/۰۵ کوچکتر باشد میزان تأثیر بار عاملی معنادار می‌باشد. نمودار فوق بیانگر عدم معنی دار بودن گویه‌های ۲، ۴، ۵، ۹، ۱۲، ۱۳، ۱۴ بوده است. لذا از پرسشنامه حذف شده‌اند. جدول ۱ بارهای عاملی و میزان خطای استاندارد، سطح معنی داری و مقدار t-value گویه‌های مربوط به مولفه بهره‌وری آموزشی را گزارش می‌کنند.

با توجه به کوچکتر بودن سطح معناداری بارهای عاملی از میزان ۰/۰۵ مشخص می‌شود تمامی متغیرهای مشاهده شده به غیر از گویه‌های ۲، ۴، ۵، ۹، ۱۲، ۱۳، ۱۴ به صورت معناداری متغیر پنهان مربوط به خود را تبیین می‌کنند. هر چه مقدار تخمین استاندارد به یک نزدیکتر باشد نشان دهنده اهمیت و قویتر بودن

مشارکت نویسندها

وحید حقیقت دوستی سیار نگارش مقاله و کامبیز اسماعیل نیا شیروانی ویراستاری مقاله را برعهده داشتند و طبیبه تجربی داده‌ها را تجزیه و تحلیل و فاطمه علی آبادی آن را تفسیر کرد.

References

1. Rangel JC, Cartmill C, Martimianakis MA, Kuper A, Whitehead CR. In search of educational efficiency: 30 years of Medical Education's top-cited articles. *Med Educ.* 2017;51(9):918-934.
2. Breen CJ, Kelly GP, Kernohan WG. ECG interpretation skill acquisition: A review of learning, teaching and assessment. *J Electrocardiol.* 2022;73:125-128.
3. A Butt K, Augestad KM. Educational value of surgical telementoring. *J Surg Oncol.* 2021 Aug;124(2):231-240.
4. Zhao W, He L, Deng W, Zhu J, Su A, Zhang Y. The effectiveness of the combined problem-based learning (PBL) and case-based learning (CBL) teaching method in the clinical practical teaching of thyroid disease. *BMC Med Educ.* 2020;20(1):381.
5. Van Nuland SE, Eagleson R, Rogers KA. Educational software usability: Artifact or Design? *Anat Sci Educ.* 2017;10(2):190-199.
6. Dewey JJ, Cho TA. Bedside Teaching in Neurology. *Semin Neurol.* 2018;38(4):441-448.
7. Allard MA, Blanié A, Brouquet A, Benhamou D. Learning non-technical skills in surgery. *J Visc Surg.* 2020;157(3 Suppl 2):S131-S136.
8. Weinstein AR, Amerault CJ, Chapman SH, LaMonica AF, Holmes AV. Enhancing Empathy in Medical Students: Family-Faculty Members Facilitate Patient-Centered Reflection. *Acad Pediatr.* 2020;20(7):1037-1040.
9. Darbshire P, Isaacs AN, Miller ML. Faculty Burnout in Pharmacy Education. *Am J Pharm Educ.* 2020;84(7):ajpe7925.
10. Viswesh V, Hassell K, Coyne L, Erstad BL. Ten Tips for Pharmacy Faculty Members for Successfully Navigating Promotion and Tenure. *Am J Pharm Educ.* 2021;85(1):8414.
11. Godwin KM, Rosen T, Horstman MJ, Naik AD. Strategies for success: Training faculty members in quality improvement. *Med Educ.* 2020;54(11):1056-1057.
12. Alves PC, Oliveira AF, Paro HBMDS. Quality of life and burnout among faculty members: How much does the field of knowledge matter? *PLoS One.* 2019;14(3):e0214217.

تدريس و بهبود فرآيند يادگيري شود (۱۶). ثانياً، حضور اعضای هیئت علمی در دانشگاه به تسهیل همکاری‌های بين‌رشته‌ای و مشارکت در پروژه‌های تحقیقاتی کمک می‌کند. تعاملات رو در رو با همکاران می‌تواند ایده‌های نو و ابتکارهای علمی و آموزشی منجر می‌شود (۱۰). همچنان، محیط دانشگاهی به صورت غیررسمی می‌تواند فضایی برای تبادل نظر و يادگيري از يكديگر فراهم کند. اين نوع تعاملات به افزایش انگیزه و روحیه همکاری بين اعضای هیئت علمی کمک می‌کند و می‌تواند تأثیر مثبتی بر کیفیت آموزش و پژوهش داشته باشد (۱۴). از سوی ديگر، حضورگرایی ممکن است برخی چالش‌ها نیز به همراه داشته باشد. به عنوان مثال، ممکن است فشار بیشتری بر اعضای هیئت علمی ایجاد کند که همیشه در دسترس باشند، که این امر می‌تواند به خستگی و کاهش بهرهوری منجر شود. بنابراین، تأثیر حضورگرایی بر بهرهوری آموزشی به نوعی بستگی به تعادل بين حضور فیزیکی و مدیریت زمان و وظایف اعضای هیئت علمی دارد.

نتیجه‌گیری

در نهایت، حضورگرایی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها تأثیرات مثبت و منفی قابل توجهی بر بهرهوری آموزشی دارد. از يك سو، ارتباط مستقیم با دانشجویان و همکاران می‌تواند به بهبود کیفیت تدریس و افزایش انگیزه و همکاری منجر شود. از سوی ديگر، فشار ناشی از لزوم حضور مداوم ممکن است به خستگی و کاهش بهرهوری بیانجامد. بنابراین، دستیابی به يك تعادل مناسب بين حضور فیزیکی و مدیریت وظایف می‌تواند کلید ارتقاء بهرهوری آموزشی در دانشگاه‌ها باشد.

ملاحظات اخلاقی

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه دکترا و زیر نظر کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری و با کد اخلاقی IR.IAU.SARI.REC.1403.352 انجام گرفته است.

13. Lalwani N, Shanbhogue KP, Tappouni R. Survival Guide for Foreign-Born Faculty Members. *J Am Coll Radiol.* 2019;16(4 Pt A):528-530.
14. Prescott WA Jr. Facilitating Advancement of Clinical-Track Pharmacy Faculty Members. *Am J Pharm Educ.* 2020;84(5):7910.
15. Lee AY, Fried MP, Gibber M. Improving Rhinology Skills with Simulation. *Otolaryngol Clin North Am.* 2017;50(5):893-901.
16. Yadav N, Jain M, Sharma A, Jain V, Chahar P, Verma N. Perceptions of a university's faculty members on organ donation. *Natl Med J India.* 2020;33(5):302-305.

۸